

160

1621-1632

II. A házasságkötés szertartása

1621 A latin szertartásban két katolikus fél házasságkötése többnyire szentmisében történik, amiatt hogy minden szentség kapcsolatban áll Krisztus húsvéti misztériumával. Az Eucharisziában emlékezünk az új Szövetségre, melyben Krisztus örökre egyesült az Egyházzal, szeretett jegyesével, melyért odaadta magát. Ezért jó, ha a jegyesek a kölcsönös odaadásra kimondott igenjüket azzal pecsételik meg, hogy egyesülnek Krisztus Egyháza iránti odaadásával, ami az eucharisztikus áldozatban jelenik meg, és magukhoz veszik az Eucharisziát, hogy a Krisztus ugyanazon testével és ugyanazon vérével való egyesülés által Krisztusban "egy testet" alkossanak.

1622 "A házasság kiszolgáltatásának mint megszentelő szentségi cselekménynek, mely a liturgiához, az egyházi cselekmények csúcsához és a megszentelő erő forrásához (az Eucharisziához) kapcsolódik, önmagában érvényesnek, méltónak és gyümölcsözőnek kell lennie." A jegyeseknek a házasságkötésre tehát föl kell készülniük szentgyónással.

1623 A latin hagyomány szerint maguk a jegyesek mint Krisztus kegyelmének közvetítői szolgáltatják ki egymásnak a házasság szentségét, amikor az Egyház színe előtt kinyilvánítják házasságkötési szándékukat. A keleti egyházak hagyományaiban a papok vagy püspökök tanúi a jegyesek kölcsönös konszenzus-cseréjének, de áldásuk szükséges a szentség érvényességéhez.

1624 A különböző liturgiák gazdagok áldó és epiklézis jellegű imádságokban, melyek Istentől kegyelmet és áldást kérnek az új házaspárra, főként az új asszonyra. E szentség epiklézisében a házastársak úgy fogadják a Szentlelket, mint a Krisztus és az Egyház közötti szeretet közösségét. Ő a szövetségük pecsétje, szerelmük állandóan áradó forrása, az erő, mely megújítja hűségüket.

III. A házassági beleegyezés

1625 A házassági szövetséget egy férfi és egy nő köti, akik meg vannak keresztelve és szabadok a házasságkötésre, és szabadon nyilvánítják ki beleegyezésüket. A "szabad állapot" azt jelenti:

- nem állnak kényszer alatt;
- nem akadályozza őket sem a természettörvény, sem egyházi törvény.

1626 Az Egyház a beleegyezés cseréjét a jegyesek között a házasságkötés nélkülözhetetlen elemének tekinti. A "házasság" a beleegyezés kölcsönös kinyilvánítása által "jön létre". Ha a beleegyezés hiányzik, a házasság nem jön létre.

1627 A beleegyezés "szabad, személyes cselekedet, melyben a házastársak kölcsönösen ajándékozzák és elfogadják egymást": "Feleségül veszek." (...) "Feleségül megyek hozzád." Ez a beleegyezés, mely egymáshoz köti a jegyeseket, azáltal teljesedik be, hogy a kettő "egy test lesz".

1628 A házassági beleegyezésnek mindkét fél akarati aktusának kell lennie, és mentesnek kell lennie a külső kényszertől vagy súlyos megfélemlítéstől. A beleegyezést semmiféle emberi hatalom nem pótolhatja. Ha e szabadság hiányzik, a házasság érvénytelen.

1629 Emiatt (vagy más, a házasságot semmissé tevő v. tiltó akadályok miatt) az Egyház, miután az ügyet az illetékes egyházi bíróság megvizsgálta, kinyilváníthatja a "házasság semmisségét", azaz hogy a házasság soha nem létezett. Ebben az esetben a felek szabadok házasságkötésre, de a korábbi együttélésből származó természetes kötelezettségeknek eleget kell tenniük.

1630 Az eskető pap vagy diakonus az Egyház nevében veszi ki a beleegyezést a jegyesektől és adja az Egyház áldását. Az Egyház hivatalos szolgájának jelenléte és a tanúk azt teszik láthatóvá, hogy a házasság egyházi életforma.

1631 Ezért rendes körülmények között az Egyház egyházi formát követel híveitől a házasságkötéshez. E rendelkezésnek több indoka van:

- a szentségi házasság liturgikus cselekmény, illő tehát, hogy az Egyház nyilvános liturgiájának keretében történjen;
- a házasságkötés egyházi életállapotba vezet be, jogokat és kötelezéseket teremt az Egyházban a házastársak között és a gyermekek felé;
- mivel a házasság az Egyházban életállapot, a házasság megkötése felől bizonyossággal kell rendelkezni (ezért kötelező a tanúk jelenléte);
- a beleegyezés nyilvános jellege védi az egyszer kimondott "igen"-t és segíti hűséges megtartását.

1632 Hogy a házastársak beleegyezése szabad és felelős cselekedet legyen, és hogy a házasságkötésnek meglegyenek erős és tartós emberi és keresztény alapjai, rendkívül fontos a fölkészülés a házasságra.

A szülők és családok példája és nevelése a legjobb előkészítés.

A lelkipásztorok és a keresztény közösség mint "Isten családja" a házasság és a család emberi és keresztény értékeinek továbbadásában pótolhatatlan szerepet játszik, annál is inkább, mert korunkban számos fiatal megéli a családok szétesését, melyek e feladatuknak már nem tudnak megfelelni.

"A fiatalokat alkalmas módon és idejekorán, elsősorban éppen a családon belül, föl kell világosítani a házastársi szerelem méltóságáról, feladatáról és megéléséről, hogy a tisztaság szeretetében nevelkedve megfelelő életkorban és érénys jegyesség után köthessenek házasságot."